

SPIS TREŚCI

1. Historia terapii zajęciowej – Anna Misiorek 1

- 1.1. Wprowadzenie 1
- 1.2. Terapia zajęciowa na świecie 1
 - 1.2.1. Leczenie moralne – Ruch Moral Treatment (MT) 2
 - 1.2.2. Ruch artystyczny sztuki i rzemiosła – Arts and Crafts Movement 3
 - 1.2.3. Pionierzy terapii zajęciowej, Narodowe Towarzystwo Promocji Terapii Zajęciowej – National Society for the Promotion of Occupational Therapy (NSPOT) 5
 - 1.2.4. Rozwój terapii zajęciowej podczas I wojny światowej, pomocnicy rekonstrukcji – Reconstruction Aides 8
 - 1.2.5. Czasy powojenne 10
 - 1.2.6. II wojna światowa 11
 - 1.2.7. Powrót do korzeni – rozwój współczesnej terapii zajęciowej 12
- 1.3. Terapia zajęciowa w Polsce 13
 - 1.3.1. Początki terapii zajęciowej w Polsce 13
 - 1.3.2. Pionierzy polskiej rehabilitacji i terapii zajęciowej 15
 - 1.3.3. Aktualna sytuacja polskiej terapii zajęciowej 18
- 1.4. Podsumowanie 21
- Pytania i polecenia sprawdzające 21
- Piśmiennictwo 21

2. Współczesne pojęcia, definicje i koncepcje w terapii zajęciowej – Anna Misiorek 23

- 2.1. Wprowadzenie 23
- 2.2. Podstawowe idee, pojęcia i definicje używane w terapii zajęciowej 24
 - 2.2.1. Zajęcie jest podstawową ludzką potrzebą, zajęcia nadają życiu sens 24
 - 2.2.2. Umożliwianie (enablement) 25
 - 2.2.3. Wykonywanie zajęć i zaangażowanie w zajęcia (occupational performance, occupational engagement) 26
 - 2.2.4. Zastosowanie koncepcji wykonywania zajęć i zaangażowania w zajęcia w praktyce 28
 - 2.2.5. Uczestniczenie w zajęciach (occupational participation) oraz deprywacja zajęciowa (occupational deprivation) 29
 - 2.2.6. Teoria przepływu (Flow theory) 30
 - 2.2.7. Równowaga zajęciowa i brak równowagi zajęciowej (occupational balance, occupational imbalance) 30
 - 2.2.8. Alienacja zajęciowa (occupational alienation) 31
 - 2.2.9. Sprawiedliwość zajęciowa (occupational justice) 32
 - 2.2.10. Czynniki ryzyka związane z zajęciowością ludzką (occupational risk factors) 33
 - 2.2.11. Podsumowanie 33
- Pytania i polecenia sprawdzające 33
- Piśmiennictwo 34

3. Robienie, bycie, stawanie się i przynależenie – istota zajęciowości ludzkiej a ochrona i promocja zdrowia – zestawienie wybranych prac – Anna Misiorek 37

- 3.1. Wprowadzenie 37
- 3.2. Robienie, bycie, stawanie się – istotą zajęciowości ludzkiej 38
 - 3.2.1. Robienie, zajmowanie się – doing 38
 - 3.2.2. Bycie – being 38
 - 3.2.3. Stawanie się – becoming 39
 - 3.2.4. Przynależenie – belonging 40
 - 3.2.5. Praktyka terapii zajęciowej i promocja zdrowia w świetle koncepcji Ann Wilcock 41
 - 3.2.6. Rola terapii zajęciowej w promocji zdrowia 42
- 3.3. Wzajemne relacje pomiędzy poszczególnymi elementami teorii Ann Wilcock w badaniach naukowych 45
 - 3.3.1. Robienie i bycie 45
 - 3.3.2. Robienie i stawanie się 46
 - 3.3.3. Robienie i przynależenie 47
 - 3.3.4. Bycie i stawanie się 47
 - 3.3.5. Bycie i przynależenie 48
 - 3.3.6. Stawanie się i przynależenie 48
- 3.4. Podsumowanie 48
- Pytania i polecenia sprawdzające 49
- Piśmiennictwo 49

4. Umiejętności terapeuty zajęciowego – Edyta Janus	53
4.1. Wprowadzenie	53
4.2. Nawiązanie relacji terapeutycznej i współpraca z pacjentem	53
4.3. Zdobywanie informacji niezbędnych do prowadzenia terapii zajęciowej.	56
4.4. Ocena	60
4.5. Umożliwianie wykonywania zajęć	63
4.6. Praca w grupie/praca z grupą	64
4.7. Podsumowanie	68
Pytania i polecenia sprawdzające	69
Piśmiennictwo	69
5. Modele i klasyfikacje jako ramy odniesienia. Model KAWA – Miłosz Kuśnierz, Rafał Bugaj	71
5.1. Wprowadzenie	71
5.2. Czym są modele (i klasyfikacje) w TZ	74
5.3. Model KAWA	74
5.3.1. Proces terapeutyczny z użyciem modelu KAWA/modelu rzeki życia	77
5.3.2. Stosunek elementów symboliki modelu KAWA do wzajemnych relacji elementów ICF	79
5.3.3. Relacja jakości życia do elementów modelu rzeki życia	80
5.4. Podsumowanie	81
Pytania i polecenia sprawdzające	81
Piśmiennictwo	82
6. Wybrane modele stosowane w terapii zajęciowej – Miłosz Kuśnierz, Rafał Bugaj	83
6.1. Wprowadzenie	83
6.2. Model Person-Environment-Occupation (PEO) jako model transakcyjny, PEO fit	84
6.3. Canadian Model of Occupational Performance-Engagement (CMOP-E)	89
6.4. Model of Human Occupation (MOHO) – Model Zajęć Człowieka	93
6.4.1. Narzędzia modelu MOHO	94
6.5. Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)	101
6.6. Podsumowanie	106
Pytania i polecenia sprawdzające	106
Piśmiennictwo	106
7. Praktyka skupiona na kliencie i jej kluczowe znaczenie w obszarze terapii zajęciowej – Rafał Bugaj, Miłosz Kuśnierz	109
7.1. Wprowadzenie	109
7.2. Klient czy pacjent?	110
7.3. Praktyka skupiona na kliencie (client-centred practice – CCP) w terapii zajęciowej	111
7.4. Praktyka skupiona na rodzinie (family-centred practice – FCP)	112
7.5. Podsumowanie	113
Pytania i polecenia sprawdzające	114
Piśmiennictwo	114
8. Proces terapeutyczny i jego konteksty oraz modele interwencji – Rafał Bugaj, Miłosz Kuśnierz	117
8.1. Wprowadzenie	117
8.2. The Canadian Practice Process Framework (CPPF)	118
8.2.1. Elementy CPPF	119
8.3. Podsumowanie	132
Pytania i polecenia sprawdzające	133
Piśmiennictwo	133
9. Interwencje w terapii zajęciowej – Miłosz Kuśnierz, Rafał Bugaj	127
9.1. Wprowadzenie	135
9.2. Podział interwencji	135
9.2.1. Interwencje, w których terapeuta zajęciowy zarządza, żeby umożliwić powstanie adaptacji	136
9.2.2. Interwencje, w których terapeuta zajęciowy uczy, żeby umożliwić uczenie się klienta	139
9.2.3. Interwencje, w których terapeuta zajęciowy wspiera klienta, żeby umożliwić zdrowienie	151
9.2.4. Interwencje, w których terapeuta zajęciowy promuje, żeby umożliwić zdrowie i dobrostan	153
9.3. Podsumowanie	155
Pytania i polecenia sprawdzające	156
Piśmiennictwo	156

10. Rozwój zawodowy terapeuty zajęciowego – Edyta Janus 165

10.1. Wprowadzenie 165

10.2. Rozwój zawodowy terapeuty zajęciowego – wybrane aspekty 166

10.3. Portfolio 168

10.4. Superwizja 170

10.5. Podsumowanie 173

Pytania i polecenia sprawdzające 173

Piśmiennictwo 173

11. Dbanie o własne zdrowie jako warunek konieczny do pełnego satysfakcjonującego wykonywania obowiązków zawodowych – Edyta Janus

11.1. Wprowadzenie 175

11.2. Rozumienie zdrowia 176

11.3. Dbanie o zdrowie fizyczne 177

11.4. Dbanie o zdrowie psychiczne – radzenie sobie ze stresem związanym z pracą 179

11.5. Podsumowanie 183

Pytania i polecenia sprawdzające 183

Piśmiennictwo 184

Skorowidz 187